

Zygmunt Wiśniewski
Lekarze i izby lekarskie w Drugiej Rzeczypospolitej.
Szkice dokumentalne i historyczne
 Naczelna Izba Lekarska
 Warszawa 2007, s. 415

Zygmunt Wiśniewski jest autorem serii publikacji poświęconych izmom lekarskim i środowisku lekarskiemu (*Kronika izb lekarskich w Polsce w latach 1945–2005*, Warszawa 2005, *Kronika izb lekarskich w Polsce. Kontynuacja 2005–2009*, Warszawa 2010). Przez wiele lat pracował jako archiwista w Naczelnej Izbie Lekarskiej w Warszawie, dzięki czemu miał dostęp do materiałów źródłowych pozwalających na rzetelne opisanie działalności tej instytucji w czasach współczesnych. Autor jednak nie poprzestał na opisywaniu dziejów najnowszego samorządu lekarskiego, ale także pochylił się nad historią tej organizacji i jej członków, co jest wynikiem zamówienia złożonego przez NIL, która od czasu reaktywacji w 1989 r. dąży do dokumentowania swojej przeszłości i aktualnych dokonań.

Praca Zygmunta Wiśniewskiego nie jest typową pracą naukową. Powstała w celu upowszechniania dorobku samorządu lekarskiego z okresu II RP wśród obecnych członków samorządu. Nie odnosi się do wszystkich pozycji literaturowych poświęconych środowisku lekarskiemu i izmom lekarskim w okresie międzywojennym,

lecz stanowi usystematyzowane przedstawienie działań korporacji lekarskiej i lekarzy na podstawie archiwalnych dokumentów i materiałów prasowych zgromadzonych przede wszystkim w dziale Zbiorów Specjalnych Głównej Biblioteki Lekarskiej w Warszawie.

Książka *Lekarze i izby lekarskie w Drugiej Rzeczypospolitej. Szkice dokumentalne i historyczne* podzielona jest na dwa obszernie rozdziały. Pierwszy poświęcono działaniu izb lekarskich i środowisku lekarskiemu w latach dwudziestych XX wieku, drugi opisuje drugie dziesięciolecie II RP. W obu rozdziałach wyodrębnione są podrozdziały opisujące warunki pracy lekarzy określone przez sposób organizacji systemu opieki zdrowotnej w obu przedstawianych przez autora okresach oraz referujące funkcjonowanie organów izb lekarskich pięciu kadencji, które przypadły na lata 1923–1939.

Pomimo braku indeksów i precyzyjnych opisów bibliograficznych praca Zygmunta Wiśniewskiego stanowi wartościową pozycję dla osób zainteresowanych losami samorządu lekarskiego, pozwala bowiem na poznanie specyfiki pracy lekarzy oraz działania izb lekarskich w okresie XX-lecia międzywojennego, dla badaczy zaś może stanowić dobry punkt wyjścia do bardziej systematycznych analiz stanu środowiska lekarskiego i korporacji lekarskiej w II Rzeczypospolitej.

PIOTR KORDEL — POZNAŃ

Richard Cranovsky
Wędrowniki pod znakiem Skorpiona.
Doświadczenia i dylematy lekarza
 Medycyna Praktyczna, Kraków 2013, s. 692, ilustr.,
 ISBN 978-83-7430-363-7

Richard Cranovsky, recte Ryszard Chrzanowski, urodził się w podtarnowskich Mościcach w 1930 r. (znak zodiakalny Skorpion). Po wojnie osiadł w Krakowie, gdzie po liceum ukończył Wydział Lekarski UJ. Był pierwszym polskim stypendystą z neuroradiologii, a specjalizację